

2008 een zeer warm jaar?

De winter staat voor de deur. Wordt het weer zo warm als twee jaar geleden? De winter van 2006/2007 had een gemiddelde temperatuur van 6,6°C(!), 4,1 graden warmer dan normaal. Wist u dat nog? Grote kans dat het al weer weggezaakt is. Ik merk dat ook veel mensen uit de groene sector een slecht weer-geheugen hebben. Tijdens diverse recente bijeenkomsten vroeg ik het publiek hoe ze de temperatuur van dit jaar inschatten. Vrijwel iedereen vindt het een normaal jaar of iets warmer dan gemiddeld. Tot en met augustus stond 2008 echter op plaats drie van warmste jaren ooit en nu zitten we nog steeds op een gedeelde achtste plaats. Hieronder staan de maandgemiddelden van dit jaar naast de normale temperaturen. Heeft u het effect van de uitzonderlijk warme januari en mei op de planten en dieren in uw omgeving gezien?

Een groot deel van de wespenkoninginnen kwamen al januari en februari tevoorschijn. Sleedoorn bloeide 54 dagen eerder dan 50 jaar geleden en bosanemoon stond twee keer zo lang in bloei als normaal.

Laten we deze jaren gebruiken om beter te begrijpen wat de mogelijke gevolgen zijn van de verwachte klimaatverandering en hoe we moeten of kunnen reageren met de inrichting en het beheer van onze natuur.

Arnold van Vliet
 Arnold.vanvliet@wur.nl

www.natuurbericht.nl / www.natuurkalender.nl

Wilt u op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen in de natuur? Kijk dan voor dagelijkse natuurberichten op natuurbericht.nl.

De normale gemiddelde temperatuur (inclusief standaardfout) en de temperatuur van 2008.

